Posudek na bakalářskou práci

Posudek vedoucí bakalářské práce

„Sociální dovednosti vysokoškolských studentů“

kterou předkládá Kateřina Linhartová

Vývojové období nastupující či vynořující se dospělosti bylo jako samostatná životní etapa představeno na počátku 21. století. Od té doby se mu věnuje řada výzkumných studií, které prokázaly, že se jedná o specifickou vývojovou fázi, která se liší od předcházející adolescence i následující plné dospělosti. Přesto se stále jedná o koncepci velmi novou, která si zaslouží zvýšenou pozornost odborné veřejnosti a o níž doposud nevíme příliš na lokální úrovni. Většina odborných sdělení týkajících se vynořující se dospělosti je převzata ze zahraničních výzkumů. Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o kulturně a historicky determinované vývojové období, je nutné studovat ho na úrovni kultur jednotlivých regionů. Předkládaná práce se zmíněné životní etapě věnuje z hlediska úrovně sociálních dovedností mladých lidí.

Autorka práci tradičně člení na část teoretickou a praktickou. Teoretická část vymezuje oba klíčové pojmy práce. V několika rozsáhlých kapitolách se autorka věnuje tématu sociálních dovedností. Vzhledem ke skutečnosti, že existuje značné množství přístupů k této problematice a kolísá i terminologie v této souvislosti používaná, oceňuji, že je věnována zvýšená pozornost jednak různým teoretickým přístupům, jednak příbuzným pojmům, které jsou užívány v některých případech jako synonyma sociálních dovedností, v jiných případech jako nadřazené pojmy. Poměrně rozsáhlá část se zabývá také problematikou emoční inteligence, což je téma relativně popularizující, avšak vzhledem k přístupu R. E. Riggia, jehož diagnostickou metodu autorka využila, je pochopitelné zařazení uvedené kapitoly.

Téma vynořující se dospělosti je uvedeno v souvislosti s předcházejícím vývojovým obdobím, tj. adolescencí. Ačkoli si jsem vědoma, že na téma vynořující dospělosti nebylo v našich podmínkách doposud publikováno tolik jako na téma adolescence, přesto je škoda, že se autorka více nevěnuje vývojové etapě, která je nová a z hlediska tématu práce stěžejní. Na druhou stranu oceňuji, že autorka v několika kapitolách poukázala na praktický význam rozvoje sociálních dovedností z hlediska různých profesí. Současně také naznačila možné výcvikové přístupy zaměřené na rozvoj sociálních dovedností.

Praktická část obsahuje popis výzkumného projektu, v němž autorka za využití Dotazníku sociálních dovedností R. E. Riggia zkoumala uvedenou problematiku na vzorku vysokoškolských studentů. Struktura praktické části odpovídá požadavkům kladeným na výzkumná sdělení. Oceňuji rovněž snahu o vyváženost výzkumného vzorku v obou sledovaných cílových skupinách. Vzhledem k oborům studia respondentů jsou pochopitelné drobné genderové rozdíly ve složení, avšak i ty se autorka snažila minimalizovat.

Autorce se nepotvrdila ani jedna ze stanovených hypotéz, což se snaží zdůvodnit v závěrečné diskusi a hledat možná vysvětlení i náměty na další práce. Vzhledem k rozsahu všech dalších částí práce se kapitola týkající se výsledků výzkumných zjištění jeví velmi stručná, což jí poněkud ubírá na kvalitě. Autorka až v přílohách uvádí veškeré získané údaje. Je tedy zjevné, že zpracování výsledků věnovala značnou pozornost a energii. Proto by bylo vhodné je prezentovat ve větším rozsahu i v samotném textu.

Autorka v práci prokázala schopnost pracovat s odbornou literaturou, sepsat sdělené založené na teoretických znalostech i realizovat výzkumné šetření na úrovni přijatelné pro absolventy bakalářského studia.

Na závěr otázky: Jakými charakteristikami se liší vynořující se dospělost od předchozího i následujícího vývojového období? Jaké další výsledky, které autorka ve svém výzkumu získala, by bylo zajímavé interpretovat? Jaká další výzkumná témata ji v souvislosti s jejím projektem napadají – zmiňuje mnohé možnosti v závěru své práce, jaké to jsou? Napadají autorku nějaké přesahy do praxe, např. v rámci vysokoškolského studia, které by bylo možné na základě jejích zjištění využít?

Kateřina Linhartová předložila práci, která splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci. Doporučuji, aby se stala předmětem obhajoby. Přes veškeré uvedené výhrady navrhuji výborné hodnocení.

Praha 5. 3. 2009 PhDr. Lenka Krejčová